

26-tą dieną, 1941 m. LIETUVIS: ANDROS PASTABOS

...spaudoje pasirodė sma... net nesitkėtą žinutę, kuri... praneša, kad Amerikos... tautiškosios visuomenės... veikiškai neseniai suva... Tabor Farm rezortan, at... savo konferenciją, kurioje... Lietuvoje bausiają ne... sukūrė Lietuvos Vadavi... Sąjungą, kuri dviem žarom... aukas ir neš pagelbą nelai... Lietuvos pabėgė... kurie iš tėvynės pabėgė... šiaurės despotu teroro, da... gyvena apverttiną gyvenimą... iškiaus savo gyvenim... aprūpinimui.

Ta pati konferencija atkreipė... atydą ir į Amerikos lietu... tautiškosios visuomenės nu... ir iškrikimą, ką kata... dienraštis "Draugas" vieną... teisingai pastebėjo. To nu... priėjimo priežastį išnagrinė... konferencija sukūrė savo... kuris pavadinta Taryba, ... sėdėba Chicago's didmiestyje... sudaro 15 narių įvairio... lietuvių kolonijose, kuriose tie... nariai plės savo veiklą... visuos pradžia konferenci... steigė Fondą, į kurį dalyviai... liošonorių aukų net \$2,-... ai ir Importuoti

Tokiu būdu lietuvių tautos vi... meninkai sukūrė savo centrą... stiprų Fondą, viešai parodė... Tautiškosios visuomenės... veteranai nėra galutinai... kaip tai pašalinai drašiai... Vistos tos gražios pra... nuo pelnas priklauso jaun... patriotiui Vytautui Širvy... kuris nuo senai mūsų spau... be atlaidos klabinio duris... tautiškosios visuomenės veik... ir ragino juos pakelti savo... Ją iniciatyvą reagoavo... paaukavę savo tautai, pp... Tėviškas ir Bačianus, kurių... dangomis dabar įvyko mini... konferencija.

Konferencijos sukurtos Tary... veikia ir tikslas teks įvertin... vėliau, kada to viso rezulta... matysime. Dabar tenka tik... veterarų pradėta žygi... sirdžiai sveikinti. Dieve... kad tie pradėtieji žygiai... tautai ir nelaimingai tėvy... Lietuvai išduotų vaisių kuo... žiauriai. Lai bus garbė mūsų... menininkams, kurie tinkan... suprato reikalą, ilgai ir jį... lauroje ir rengė savo planus, o... rengė dabar pasiėmė juos... vykdyti gyvenimam. Dabar... darbo. Broliai mieli!

Amerikos lietuvių tautiško... visuomenės veteranai savo... planus rengė ilgai ir turbut šal... lai galvoje, kad savo veiklą pra... praktiškai ir pasekmngai. Tai... senųjų romanų taktika. Ka... Roma grabstė tų laikų pa... alio atskiras tautas vieną po... lai, jie tam visuomet ilgai... rengdavosi. Konsuliai ir sena... orai ilgai ir šaltai galvodavo... darydavo planus, ir kada planai... vo vakacijas ir... Stelgą Kodak... Ave. arba 10... ue, Nantasket... am svetima skriauda.

Ant romanų planų gaminto... jams šiandien galima prilyginti... germanus. Per 50 metų jie dir... be planus, 1914 išėjo kariaiuti... davo kaimynus ir kariavo virš 4... metus. Kariavo jie savo priešus... bet savo žemėn jų ne įsileido; jie... šiešities neturėdami, 1918 m. pa... pralose. Geriaus linkėjo pa... duoti, negu priešus savo žemėn... šiešiti. Pasidavė ir karę pra... laimėje jie dirbo naujus planus... kada "laimėtojai" rausėsi savo... priuvisiuose, germanai rengė... naujus žygius, ir rengė juos per... 20 metų. Ir prisirengė gana ge... ir net savo planus jie neslė... .

Germanai savo planus prie... rengė, 1938 m. išleido žemėlapius... parodančius kada kurias valsty... bės užkariaus. O kada išėjo... naujon karėn, jų planai dabar... vyksta, kartais net geriau negu... jų žemėlapiui rodė. 1938 m. jie... užkariavo Austriją ir Čekoslo... vakija, taip kaip žemėlapiai iš... anksto rodė. 1939 m. jie užka... riavo Lenkiją ir užvaldė Ven... rija, taip kaip žemėlapiuose iš... anksto buvo pasakyta. 1940 m... užvaldė Rumuniją, bet Jugosla... vija neužkariavo, kaip žemėlapis... rodė.

Prancuzijos didesnė pusė turė... jo būti užkariauta tik šiais 1941... m., bet germanai tai padarė me... tais anksčiau; Danija turėjo bu... retyje būti užkariauta irgi šiais... metais, bet tai padaryta pernai... Graikija ir Norvegija, Belgija ir... olandija žemėlapiuose nepažy...

No. 31-mas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 2-trą RUGPIUCIO (AUG.) 1941 M. Kaina 5 centai VOL. XXII

Leningradas Pateko Naciams; S. V. Ultimatumas Japonijai?

BAISUS VOKIEČIŲ SU RUSAIS MUŠIAI 2,000 MYLIŲ FRONTE; LENINGRADAS JAU VOKIEČIŲ RANKOSE?

Vėliausi radijo pranešimai skelbia, kad Leningradas jau vokiečių apsuptas ir laukia Leningrado komandieriaus pasidavimo. Nors rusai sakosi, kad jie Leningrado neatduos ir kariaus iki paskutiniam kraujo lašui.

Naciai sako, kad jie vienoje dienoje kovose del Leningrado pakloje 2,000 raudonarmiečių.

Kiti mušiai eina Kievo ir Smolensko fronte. Smolensko fronte jau vokiečiai pasistumė pirmyn Maskvos link, ir jau jų armijos stovi tik 100 mylių iki Maskvos vartų. Vokiečiai skubina sulaužyti rusų Ukrainos frontą, kad ten duonos gaus. Mat jau rugpiūtė. Jei tuojau vokiečiai rusų nenugalės, tai rusai

TRUMPAI APIE VISKĄ

RAŠO JONAS VALAITIS, Liet. Radijo Balso Vedėjas, iš WHOM kasdien nuo 7:30 val. rytais

Žiniomis iš Lietuvos, pradeda mos rinkti pavardės žmonių, kuriuos bolševikai bėgdami, sunaikino: Panevėžy nužudyti 32 žmonės, tarp jų gydytojai: Gudonis, Zemgulytis ir Mačiulis. Mačiulio širdim užkimšta jo sunaus burna ir tas nužudytas. Telšiuose nužudyta 70 žmonių, bet jų pavardžių nepranešta.

Pabaltijo pramonės reikalams iš vokiečių pusės paskirtas buvęs Schleswig-Holstein reikalų vedėjas Heinrich Lohse. Lietuvių su vokiečiais tarpininku yra Gen. Stasys Raštikis, o Lietuvos vyriausybės priešaky dirba prof. Juozas Ambrozevičius. Visoj Lietuvoj policija, burmistrai, apskrinių viršininkai yra lietuviai, tik karo komendantai yra du: vienas vokiečiai, kitas lietuviai.

Rusijai tvarkyti laukia paruošę 1,000 rusų gyvenimo eksped. tvarkyti jos reikalus, jei pavyks Rusiją paimti.

Žiniomis iš Berlyno, vokiečiai planuoja iš Lietuvos išgabenti visus žydų tautybės žmones. Manoma, juos apgyvendinti okupuotoje rusų teritorijoje, arba, prancuzams leidus, išgabenti į Madagaskaro salą, netoli Rytų Afrikos.

Lietuvos gyventojai su pasipiktinimu prisiminė liepos 21 d., jog prieš metus laiko, atsikraus tę į Lietuvą Rusijos komunistai, grąsinimais ir pasityčiojimu iš lietuvių tautos ir demokratijos, privertė žmones "balsuoti" ir neva rinkti "liaudies seimą".

Lietuvoje pasireiškė labai didelė stoka cheminių dirbinių ir žaliavų. Kol Lietuva turėjo Klaipėdą su pastatytais ten celulozos fabrikais, kasmet pagaminavo apie šešis milijonų dolerių vertės cheminių produktų, o dabar jų produktų visai neturi. Tas labai apunkina dabar Lietuvos pramonę, kuri jau ir taip beveik sunaikinta.

Bolševikų viešpatavimo Lietuvoje laikais spauda apskelbė, kad Lietuvoje žmonės suvalgo daugia maisto produktų, negu pirmiau, tačiau Lietuvos gyventojai gyvena nepusbadais. Rusai skelbdami tas duomenis nepasakė, kad didžiūma to maisto suvalgydavo rusų kariuomenė.

Tik dabar pradeda paaiškėti kiek įvairių naujų keistenybių Lietuvoje buvo įvesta sovietams, jei bevaldant. Pavyzdžiui, Sovietai dėjosi draugingai žydams. Užėmė Lietuvą Sovietų raudonieji kariuomenės buriai rado pabėgusių iš kitų valstybių žmonių, ypač daug žydų iš Lenkijos, Austrijos ir Čekoslovakijos. Bėgdami nuo Hitlerio užbėgo Stalino globą. Manė jiems bus pas antrąjį geriau. Bet paskui apsiriko. Tada norėjo iš Lietuvos bėgti. Sovietai juos sutiko paleisti, bet pirmiau pareikalavo po \$1,000 iš jų ar iš jų giminių. Kai toji suma budavo įnešta, tada noris iš Lietuvos pabėgti budavęs išleistas.

Lietuvoje, Sovietams ja valdant, priviso labai daug biurokratų. Pilna Lietuva buvo iš Rusijos atvežtų valdininkų. Jie lietuvių kalbos nemokėjo. Tad kiekvienam buvo samdomas vertėjas ir po dvi mašininkes, nes šiais tautų politikams ir diplomats dabar reiktų pagalvoti.

SUV. VALST. REIKALAUJA JAPONIJOS PASIAIŠKINIMO DEL BOMBARDAVIMO JŲ KARIŠKO LAIVO - TUTUILA

Washington, D. C., liepos 31. — Japonija netik kad neklausė Amerikos ir Anglijos protesto del okupavimo Indo-Kinijos, bet dargi subombardavo Sov. Valstijų karišką laivą Tutuilą, bestovintį Čung-Kinge (Kinijoje). Del to įvykio Sov. Valstijų veikiantis sekretorius Sumner Welles pateikė reikalavimą (ultimatumą) Japonijos ambasadoriui Admirolui Kičisaburo Nomura, kad jis tuojau išaiškintų Amerikos kariško laivo bombardavimo įvykį.

Ypatingai šią savaitę Amerikos Japonijos santykiai pasiekė tokio nepaprasto įtempimo laipsnio, kad verčia tarptautinės politikos žinovus manyti, kad tie santykiai ilgainiui gali visai nutrukti. Japonijos žygis prieš Prancuzijos koloniją Indo-Kiniją, kurią dabar japonai jau okupavo, sudarė tokio pavojaus Amerikos ir Anglijos interesams Tolimuose Rytuose, kad Washingtone ir Londone rimtai susirūpinta padėtimi.

Anglai, amerikiečiai ir olandai paskutiniu laiku skubina sustiprinti savo pozicijas Tolimuose Rytuose. Visur strateginiuose punktuose vyksta jėgų koncentravimas. Nors oficialės autoritetingos įstaigos nieko apie tai nesako, tačiau padėties rimtumą parodo anglų, olandų ir amerikiečių žygiai prieš Japoniją ir Japonijos prieš juos.

Šią savaitę Amerikos, Anglijos ir Olandų kolonijose įsaldyti visas japonų kapitalas ir, žinoma, olandų, anglų ir amerikiečių kapitalas įsaldytas Japonijoje ir Kinijoje. Atsargos dėliai sąjungininkai taip pat įsaldė ir Kinijos kapitalą. Atrodo, kad šiuo metu tarp Japonijos, Vokietijos sąjungininko ir Anglijos ir jos sąjungininkų ir pritarėjų prasidėjo rimtas ekonominis karas. Amerikoje santykiai su Japonija pasiekė tokio laipsnio, kad kai kurie senatoriai sako, jog Amerika turėtų visas savo jėgas atkreipti į Japoniją ir duoti jai mirtiną smūgį. Esą, Japonija kitokios kalbos nesupranta, kaip tik kumščio.

SUMNER WELLES PASIULĖ PASAULIUI AMŽINĄ TAIKĄ

Jungtinės Amerikos Valstybės, per Sumner Welles, einantį Valstybės Sekretoriaus pareigas, pasiulė pasauliui po dabartinio karo sudaryti naują Tautų Sąjungą, kuri įsteigtų tarptautinę policiją, arba kariuomenę saugoti pasaulinę taiką.

Tuo reikalu kalbėdamas Sumner Welles pareiškė, kad tokios sąjungos pagrindais turi būti: 1 — Panaikinimas puolimo ginklo ir apribojimas apsigynimo ginklo, taip pat apribojimas masinių ir įrankių ginklams ir amunicijai gaminti. 2 — Viso pasaulio valstybės ir žmonės turi turėti lygias teises naudotis pasauliniais turtais, ypač žaliava. 3 — Panaikinimas ginklų turi būti prižiurimas tam tikros tarptautinės organizacijos.

Kalbėdamas apie "organizaciją" manoma, kad p. Welles turėjo mintyje taip vadinamą tarptautinę kariuomenę ar policiją, kokią kadaise norėta sudaryti prieš buvusios Tautų Sąjungos.

P. Welles tarp kitko pridūrė, kad šį kartą Amerika negalės pasitraukti iš Tautų Sąjungos, kaip padarė po pereito karo.

Vokiečiai Kursto Bulgariją Prieš Turkiją

Turkijos spauda praneša, kad Vokietijos pasiuntinys Turkijoje Von Papen basiaisi pyksta ant anglų, kad jie susitarė su rusais bendrai kariauti prieš Vokietiją. Papenas tvirtina Turkijos diplo-

matams, jog Vokietija tikėjosi, kad kai prasidės Vokietijos-Rusijos karas, tai anglai panorės taikos su Vokietija, nes komunizmas yra bendras visų priešas. Dar ir dabar Von Papen tvirtina, kad Turkijai reikės dabartiniam kare suvaidinti taikintojo vaidmenį. Turka tačiau yra kitos nuomonės. Dabar Bulgarija organizuojasi karui prieš turkus.

jiems reikia. Betgi Rusija yra milžinas, prieš kurį Vokietija tik nyktukas. Tačiau nes tuomeniuose žygiuose ir narsume. Germanai yra narsūs ir drąsus, kuomet rusai visuomet atsižymėję bailiai ir kyšininkai, lengvai paperkami. Jie moka tikrai beginklius žmones žudyti, vogti ir svetimą turtą plėšti. O kariautojai jie yra tikrai moliniai ir todėl Rusija nėra laimėjus dar nė viena didesnę karę. Tad ir dabar šie susirėmimai veiktikrai rodo, kad rusai bus įveikti ir pralaimės karą su germanais.

Kaip iš tikrųjų bus, tikrinti niekas dabar nenorėtų. Tik tenka pamanyti, kad jei germanai Ukrainą iš Rusijos paveržtų, o Lietuvą su Latvija ir Estonija turint savo rubežiuose, tai Didžiajai Lietuvai dabar bus progą susiglausti su Mažąja Lietuva. Tačiau germanų pirmiau išleistuose žemėlapiuose Lietuva, Latvija ir Estonija nebuvo klaidytos, jos pirmiau visos trys buvo paliktos baltame lauke savo rubežiuose. Ar dabar germanai Ukrainą pasiėmė, Lietuvą su Latvija ir Estonija, prijungt bendran orbitan, apie tai šiais tautų politikams ir diplomats dabar reiktų pagalvoti.

Jei prie to reikalas vedė, tai dabar liekasi klausimas, kuri pusė karą pralaimės? Germanai narsūs, planingi, gabūs strategiškai, ir kariavę dabar turi kiek tik

VOKIEČIAI RUOŠIASI PRIE GYNIMO OKUPUOTŲ PER JUOS ŠALIŲ

Anglų puolimai iš oro prieš vokiečius kasdien didėja. Naktimis ilgėjant, anglų tolimojo skridimo bombnešiai vis toliau ir toliau siekia į Vokietijos gilumą. Dabar daugiausiai bombarduojami Vokietijos pramonės ir susisiekimo centrai. Beveik be palovos bombarduojami vokiečių okupuoti kraštai vakarų Europoje. Tuo tarpu vokiečiai Belgijoje, Olandijoje ir Prancu-

SUV. AMERIKOS VALSTIJOS STOVI ANT KARO SLENKSČIO — SAKO CHURCHILL

Anglijos Ministras Pirmininkas Winston Churchill, kalbėdamas Anglijos Parlamento žemumoje rumuose pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės stovi ant karo slenkščio, tačiau, jis pareiškė, butų beprotybė tikėtis, kad už Angliją karą prieš Vokietiją laimės Amerika ar Rusija. Rusija ginasi nuo vokiečių antplūdžio, tuo tarpu Anglija lėtai, bet aiškiai laimi kovą Atlanto vandenynne prieš vokiečių povenidinius laivus ir karo aviaciją. Toliau Churchillis įspėjo Angliją, kad vokiečių bandymas pulti Didžiosios Britanijos salas dar toli gražu nėra praėjęs ir jo reikia laukti dar šiais metais apie rugsėjo mėnesį. Iki to laiko visos Anglijos karinės jėgos turi būti pilnai pasiruošusios tokių vokiečių puolimui atremti.

Ta proga ministras pirmininkas pareiškė, kad Anglija dabar ore yra galingesnė už Vokietiją. Po trijų mėnesių Vokietijos bombardavimas padvigubės, o po keturių mėnesių tas bombardavimas dar dvigubai padaugės. Baigdamas savo kalbą Churchillis įspėjo parlamento narius nepasiduoti perdaug nei optimizmui, nei pesimizmui. Karas, esą, dar toli gražu nelaimėtas.

Per Kauno radiją buvo perskaitytas arkivyskupo Skvirecko atsišaukimas į tikinčiuosius. Šiame atsišaukime smerkiamas bolševikų apgaulingumas, žiaurumas ir kerštingumas, o taip pat nurodomi didžiausi nuostoliai kraštui ir pastarųjų dienų žmogudystės. Daug sušaudyta inteligentų, gydytojų ir net gailiatingųjų seserų. Arkivyskupas reiškia viltį, kad dabar jau niekas nebevaržys Lietuvoje tikybės ir sąžinės laisvės. Atsišaukimą pasirašė, be paties arkivyskupo ir generalvikaras Šaulys.

Reikalinga:

REIKALINGAS patyręs darbininkas prie abelno spaudos darbo. Rašykite: Amer. Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

REIKALINGA Lietuvaitė, nuoskeliai suprantanti lietuvių kalbą su aukštesnės mokyklos laipsniu, prie abelno raštinės darbo. Kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsienio—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Dienos Klausimais

Baltijos Tautų Susirinkimas Amerikos Lopšy

Liepos 27, 1941 m. Boston, Mass., 3-čia val. po pietų, įvyko Naujos Anglijos Baltijos Tautų Bendras susirinkimas, su tikslu pareikšti Amerikos interesams ištikimybę iš tų žmonių, kurie yra kilę ar gimę Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Susirinkimas buvo istoriškas, nes jis įvyko Faneuil Hall, arba geriausias žinomas kaip svetainė, — Amerikos Lopšys, kur Amerikos Nepriklausomybės pradedo ir šiandien gyvuoja su tais pavyzdžiais, apie kurių svarbą visi žinome.

Susirinkimas prasidėjo su Amerikos Hymnu. Jį atidarė Adv. A. O. Shalna, Lietuvos Garbės Konsulas. Apie adv. Shalnos pastangas ir gabumą, gal nebus reikalo rašyti, nes jis jau kelis kartus parodė savo taktikos gabumus, netik kaip juristas, bet ir kaip lietuvis.

Kalbėtojai buvo trijų tautų: Lietuvių, Estų ir Latvių. Visi kalbėjo apie vieną svarbų klausimą, kaip subendrinti į vieną demokratine Respublika Baltijos Tautas. Po kiekvieno kalbėtojo iš kiekvienos tautos, baigus kalbą, buvo sugiedota tos tautos Himnas. Svarbu pastebėti, kad Estų tautos muzikas Ludvig Juht, vadovavo ir Mrs. Amanda Juht, — artistė, sudainavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos Himnus. Svarbu pastebėti, kad šios artistės sugebėjimas ir ištarinė lietuvių kalbos pažymėtina buvo aiški kiekvienam žody. Ne tik Lietuvos Himną giedant ši artistė ištarė gana gražiai lietuviškoj kalboj žodžius, bet ir Lietuvos dainose parodė nepaprastą gabumą apie Lietuvos, Latvijos ir žinoma, Estijos tautinių dainų, dailės kurybinius spindulius.

Amerika ir Japonijos Strategija

Japonija, nelabai didelė šalis ir jos kultura, bei ekonominis gyvenimas labai daug priklauso nuo užrubežio, ypatingai nuo Amerikos, Anglijos ir keletos kitų šalių. Japonijos didžiausias produktas yra šilkas, ir tą šilką daugiausiai sunaudoja S. A. V. ir Anglija. Pastaromis dienomis beveik visas komercijinis judėjimas tarp Amerikos ir Japonijos praktiškai sustojo. Tą patį padarė ir Anglija su Japonija, ir gal but kitos Amerikos Respublikos greitai nutrauks priekybą su Japonija ir rems Kiniją.

Japonija neseniai pasirašė nepulimo sutartį su Sovietų Rusija ir Vokietija, bet ta sutartis kaip visos kitos sutartis, liko tik atsiminimo rekordas. Todėl jau dabar yra aišku, kad beveik visos sutartys yra bevertės ir gal po šio karo ims ilgą laiką pakol sutartis turės bent kokios svarbos.

Ar Sulaikys Kainų Kilimą?

Siandien Suvienytose Amerikos Valstijose sunkiausia valdžios užduotis yra, tai kaip susitartys yra bevertės ir gal po šio karo ims ilgą laiką pakol sutartis turės bent kokios svarbos.

VIENAIP NORĖJO KITAIP IŠĖJO

VIENAIVEIKSMĖ KOMEDIJA KETURIOSE SCENOSE

Lošime dalyvauja 3 asmenys — Tadas, Aldona ir Vytautas. Ši komedija labai populiari, juokinga ir lengva sulošti. Atspausdinta 1941 metais. Kaina su pristuntimu 20 CENTŲ AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Tai "Pavojinga Ambicija"

POLEMIKA ir KRITIKA

KAS NORI ŽINOTI MELUS

Kas turi sąžinės laisvę? Kas turi ožius lai joja.

Kaip matėme užpereitos savaitės šio laikraščio laidoje, tilpo straipsnis su nurodymais, kas SLA. 5-to Apskr. buvo nuveikti, ir kokius darbus užsibrėžė, ir Valdybai pavedė vykdyti, galėjo įsitikinti, kad konferencija atliko patrijotingą darbą. Lietuvos vadovimui iš maskolių nelaisvės, ir šelpimą lietuvių nukentėjusių nuo okupantų.

Bet konferencijoj atsirado tokių lietuvių, kuriems lietuvių vieningumas nepatinka; kodėl lietuvių patrijotingi darbai nepatinka, musėt tik delto, kad bijosi, kad nereikėtų savo ožius vaikams atiduoti, o patiems stoti bendran darban su visais lietuviams, ir dirbti, o ne ardyti pradadamus darbus. O gal yra ir kitos nepermatomos priežastys, todėl tie lietuviams, kurie nori vieningo Lietuvai darbo, turėtų ožiajojus iš savo tarpo izoliuoti, lai jie visi padaro turgų, susiveda visus ožius, ir lai derasi kaip tik jiems patinka, lai nusitaria savas programas, tuomet nelikus vieningumo ardytojų, dirbančių Lietuvos Vadavim darbus, bus gal galima daug daugiau nuveikti, negu kad dabar; tuomet ožiajojai bus priversti parodyti tikrą savo veidą, o tuomet lietuviams, kurie vieningai dirba, žinos su kuom turi reikalus.

Socialistų viso buvo 24, Tautininkų-Sandariečių 57 (daugiau negu dvigubai), tai kur ta socialistų dauguma? Galbut korespondentas atvirkišciais skaitlines rado, ar gal zeceriška klaida buvo, bet tai būtų klaida, galėjo klaidą pataisyti, kad kiti melais nesinaudotų. Iš tų 57 tautininkų įsitikinimo atstovų tik keturi balsavo už rezoliucijos priėmimą, tai kur kiti 53 balsai, Juk aišku kaip diena, kad socialistai tos rezoliucijos atmeti negalėjo savo 24 balsais? Kad tautininkai nusistatymo delegatai nebalsavo už rezoliucijos priėmimą, tai kodėl konferencijos rengėjai kaltinami ir įtariamai raudonais, ir net kad rezoliucijų komisija nepripažinusi pasiūstos rezoliucijos. Jei p. Vyšniui šis klausimas neaiškus buvo iki šiol, tai po tautininkų masinio susirinkimo, įvykusio liepos 2 d. Grand Paradiše svetainėje, manau kad bus aišku, nes Tautininkai šimtanuošimtininkai, pasakydami karštas kalbas, perkunus vertė ant Smetonos valdžios apsilaidimo, už leidimą įsikraustyti į Lietuvą burliokams. Ir jūs ožiajojai, norėjote, kad toje konferencijoj įnešta Smetonai sveikinti rezoliucija turėjo pereiti? Kodėl p. Vyšnius, (kuris taip arti stovi prie šitos rušies tautininkų) verčia kalnę ant socialistų, ir konferencijos sąukėjų, o tikruosius prieš rezoliuciją balsuojtus dengia po tautine vėliava? Ar galite kas tą suprasti?

Anteris polemizatorius spaudoje, pasekė pirmąjį, tik kur kas su didesniu apėtimu, pareikšdamas, kad "Lietuvos Gelbėjimas" paraudusiu politikierių rankose," autoriumi buvo Vincas F.

Jankauskas. Jis musų veikėjas, su savo menku oželiu nepaseka lietuvių veiklos, nepamena kas vakar buvo, seka kitus kas pasakytą, savo iniciatyvos neturi, tai reik tokiam atleisti, nes nežino ką daro. Jam sukasi galvoje įsikurimas Bendrovių, politinių intrygų lizdai, be jokio praktikavimo jam seilė atnešė ant liežuvio galo Vinika, Strimaitį, Bajorą, Trečioką, pasakoja, kad jie paspėjo sukviesti socialistų ir konferenciją. Suprantama, kas yra grynas melas ir nesąmonė. Socialistų buvo dukart mažesnis skaitliams, bet jam taip pat nepatiko, kad Smetonai rezoliucija keturiais balsais, prieš 77-nis buvo nubalsuota ir padėta į archyva, ir kad jo kandidatura į komiteto narius gavo tik 13 balsų. Užtai jis dabar šaukia, kad marksistai valdė konferenciją, jis rašo:

"Vietoje Lietuvos gelbėjimo jie tuojaus nutarė gelbėti savus reikalus — tvirti vieną politinį fondą, kitą pašelpinį; užvesti organizaciją amerikiečių veiklos pasiėmimui ir savo rankas; pritarė kitų socialistų užmanymui atšaukti visuotinę seimą Vašingtone, kur matomai jie tikisi panašiu būdu, kaip ir šioje konferencijoje, visus amerikiečių reikalus pasiimti ir savo rankas."

Ar jūs suprantate kas čia šito žmogelio norima pasakyti? ir norėdamas iš tos kruvos žodžių ką nors išspausti, nieko nepada-

WERE STALIN'S PRISONERS

Lietuvos sukilėliai atidarė Kauno kalėjimo duris ir paliepusavo Juozo Stalino režimo įkalinčius lietuviams, kurie kovavo už Lietuvos nepriklausomybę atsteigimą iš po meškiskos Rusijungo. Lietuvos ministro P. Zadeikio atsakymas į Donald Day, "Chicago Daily Tribune" korespondento suklastuotą raštą, kurį čia pateikiame angly kalba:

Lithuanian Legation, Washington, D. C., July 3. — I note an article by Donald Day in THE TRIBUNE of June 28. (Extract from the "Chicago Daily Tribune": Monday, July 7, 1941).

Mr. Day says: "The Kaunas, Lithuania, radio announced that Prof. Augustinas Voldemaras, a former premier of Lithuania, has been freed, together with all political prisoners who were confined in Kaunas under the dictatorship of President Antanas Smetona."

I would appreciate space for the following: In the first place, President Smetona is no dictator. His political philosophy, as I understand it, is based on the idea of a conservative democracy and necessity of a stable government. The constitutional law sponsored by him does contain basic democratic principles. His ministers belong to various political groups.

Secondly, President Smetona left Lithuania on June 15, 1940, the day of Soviet Russia's invasion of Lithuania. As the Communist party was illegal in Lithuania, a comparatively small number of soviet agents (saboteurs) were kept in prison at that time. Naturally, they were released by the soviet invaders. Whether or not the prisoners of the legal government of Lithuania were released by the soviet regime of occupation at that time is not known. It is safe to presume that persons did not merit "benevolence" and were to stay in prison. But it is a known fact that the soviet regime of occupation arrested thousands of Lithuanian patriots and kept them in prison and subjected them to the inhuman treatment. It is obvious that Mr. Day's report from Helsinki had referred to prisoners of the Red regime and not to the previous legitimate regime.

rysi, taip sausi, kaip tirlaukiai; kruva išmargina nekaltą tėsia toliau: "Tokiu Vinikas, Strimaitis, Bajora da tautininkus-sandariečius raudusių marksistų glėbį, kad tik gauti iš sau politinę ir materialinę Kad jie apgavimai pradė darba, tai mes galime kaip jie jį ir ves". Gėda kauskas.

Kodėl rašytojas kur ir kada bent viena dintų asmenų, turėjo materialę naudą? De gali inteligentiškas p. Jankauskas, tokiu lius įtarimus rašyti? Be negana, jis daro "Kaip jie apie Lietuvos ma menkai supranta, Viniko ir p. Strimaitis mai įsteigti provizijos, sakant — tikrą Lietuvos Vašingtone".

Kur, kada ir kam p. apie tokios valdžios bėjo? Tiesa, aš rašiau kur Lietuvos valdžią, bet kurima provizionalis kodėl reikėtų įdėti niekuomet nesakytus apsisukus kaltinti kitus išmislytus melus? Jis rašte tvirtina, kad — nori turėti demokratine Stalininge, Hitlerine, nei Marksine".

Su šituo nusistatymu nas susipratus lietuvis p. Jankauskas prisiklaus ferencijos pageidavimų rimu, pataikė kaip tik ta, ka konferencija pageidavo, ir tokiu būdu ko naujo nepasakė. Tai lošti papugos rolė? Nes ma.

Dar kiek vėliau buvo dintas kitas p. Jankauskis, kuris visai nesąmonės bendros konferencijos ka-kaz-kokias sąskaitas netai su manim ir kitais juokuomet neskolingais asmenimis. Broli, Jankauske, jei kius privačius reikalus ar kitais, nevilk jį. Aš Tamstai neskolingas no suluzisio cento, nei asmenims; priekaitai, žiemai išjauduotos naukos, tai sukasi kaip mėnuo sukanka.

Dar vienas ožiajojis, Klinga. Tas žmogus turi kuina, kur pavadi, kas kia ten ir suka. Jis gero ką nemato, bet jei kas ką pasaka, tai jis patvirtina po tikrą teisybę. Jau šio mizuratorius atranda ir mus konferencijoj, ir mus Grigaičio marksizmo ir jais. Tai mat kuom jis dina? Kaip seniai Klinga Grigaičio, Sukio, Purvio, tės ir kitų marksistų galvė O tarpe konferencijos vieno iš jų nerasi. Persdami kitus totaiš, kokius ty esate, visuomenės savęs nepataisyte, nes veikėjus gerai pažysta ir darbu jus įvertina.

A. B. Strimaitis

thuania, a comparatively number of soviet agents (saboteurs) were kept in prison at that time. Naturally, they were released by the soviet invaders. Whether or not the prisoners of the legal government of Lithuania were released by the soviet regime of occupation at that time is not known. It is safe to presume that persons did not merit "benevolence" and were to stay in prison. But it is a known fact that the soviet regime of occupation arrested thousands of Lithuanian patriots and kept them in prison and subjected them to the inhuman treatment. It is obvious that Mr. Day's report from Helsinki had referred to prisoners of the Red regime and not to the previous legitimate regime.

As for Prof. Voldemaras, he returned unexpectedly from Lithuania soon after the soviet invasion of Lithuania and was immediately arrested by the soviet regime. It is self-evident that the soviet regime of occupation cannot be ascribed to the constitutional government of Lithuania headed by President Smetona. Therefore, the last sentence of Mr. Day's article should read thus: "Prisoners who were confined in Kaunas under the dictatorship of Josef Stalin were now released by Lithuanian patriots against soviet agents." P. Zadeikis, Minister of Lithuania.

S. JOKU Lietuvis... 14 V

LIETUVOS DIPLOMATAI IR BOLŠEVIKŲ AGRESIJA PRIEŠ LIETUVĄ

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

kų agresijos reikia laukti netrukus. Jis prašė todėl imtis memorandumu pasiūlytų priemonių. Kurių priemonių buvo imtasi, šiandien dar per anksti kalbėti.

1940 metų birželio mėn. 15 d. bolševikai, kaip ir buvo nuo pat Maskvos sutarties sudarymo momento spėta, sulaužė sutartį. Keli šimtai tukstančių nudrįskusių Kominternu vergų įsiveržė į mūsų kraštą. Jau nuo sekančios nakties Lietuvos diplomatiniai atstovai buvo nuolatiniame kontakte savo tarpe telegrafu ir telefonu. Tas kontaktas buvo palaikomas ne tik Europoje, bet taip pat ir su Amerika. Visi atstovai iš karto buvo vieninai nusistatę nepripažinti Maskvos raudonųjų barbarų įsiviešpatavimo Lietuvai. Tuo metu reikėjo tiktai derinti jų diplomatinę veiklą ir tuos žygius, kuriuos jie turėjo padaryti okupantų pastatytos Kaune vyriausybės atžvilgiu. Jūs jau seniai žinot, kad visi Lietuvos diplomatiniai atstovai įteikė atitinkamoms vyriausybės notas su protestais prieš Maskvos agresiją (kai tik bus galima, protestų notos bus paskelbtos) ir protestavo Kaune prieš bolševikų surinktų agentų nutarimus "prašyti", kad Lietuva būtų prijungta prie Bolševikijos. Petriui Klimui, Broniui K. Balučiui, Dr. Šauliui, S. Girdvainiui, P. Žadeikiui, V. Gyliai, E. Trauskui, K. Škirpai, Dr. Gruziniui ir šių eilučių autoriui — nei vienam jų nekilo mintis pasiduoti bolševikų viliojimams ir grąšiniams. Taip pat garbingai pasielgė Gen. Konsulai, Konsulai, Patarėjai, Sekretoriai — visi kiti mūsų diplomatiniai bei konsulariniai atstovai nariai. Taip elgdami, jie negalvojo apie savo ateitį, apie tai, kad pasielgia svertimuose kraštuose, karo apimtame pasaulyje, be jokio asmeninio turto. Jie rupinosis tik tuo, kad Lietuvos, kuri turi būti išvaduota ir bus išvaduota, diplomatinė padėtis būtų apsaugota. Aš manau, kad toks mūsų diplomatų vieningumas yra pažymėtinas įvykis bendrojo diplomatinės istorijoje. Jis parodo, be to, jog tie žmonės yra tikri Lietuvos Valstybės ir Lietuvos Tautos. Jos interesų, idealų ir sąžinės atstovai.

Greta diplomatinės veiklos reikėjo imtis priemonių Lietuvos turtui, archyvams ir inventoriumui apsaugoti. Nei vienas slapta dokumentas nėra patekęs į bolševikų rankas. Kur tik buvo bent mažiausias galimumas, inventoriūs buvo apsaugoti nuo plėšikų rankų. Ten, kur Ministeriai buvo priversti apiešti Pasiuntinių namus, jie neatidavė jų bolševikams, nesudarė jokio akto, kuriuo bolševikai galėtų kada nors pasiremti. Besigantant nuo bolševikų spaudimo, lygiagrečiai buvo pradėta rūpintis ateities veikla Lietuvai vaduoti. Tik kelios dienos nuo bolševikų įsiveržimo į Lietuvą praėjus, įvyko pirmas kelių diplomatų pasitarimas. Po savaitės kitą Europos sostinėje įvyko naujas pasitarimas, kuriame buvo aptarti labai svarbūs ateities klausimai. Tie pasitarimai buvo įvykdyti taip, kad

nei Kauno bolševikų, nei Maskvos bolševikų vyriausybės, kurių vienas svarbiausių įrankių yra špionazas, net apie mūsų diplomatų keliones nieko nesužinojo. Aiškūs dalykai, kad už tai mes turime dėkoti taip pat ir toms vyriausybėms, kurios, rodydamos simpatijas Lietuvai, bylai, neklidė mums susitikti.

Vėliau buvo suauktas Lietuvos atstovų-Ministerių Europoje suvažiavimas, kuriame dalyvavo dauguma akredituotų Europoje atstovų. Pastarajame suvažiavime buvo sudarytas Lietuvos Tautinis Komitetas Europoje ir nustatytos jo funkcijos.

Ir šiandien nei vienas mūsų diplomatų nesėdi, sudėjęs rankas. Kiekvienas, nežiurėdamas sunkių medžiaginių ir dvasinių sąlygų, veikia kaip ir kur reikia, rupinasi visokiariopais Lietuvos piliečių, tremtinių reikalais, veikia spaudoje, visuomenėje, politikos srityje. Aš manau, kad skaitytiniai nereikalingi šis manęs daugiau žinių, kur ir kas deda plytelę businos Laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos Valstybės pastatui, nes kitaip mes pakenktumėm ir sau, ir tiems, kurių simpatijomis naudojames.

Aš žinau tikrai, kiek paguodos suteikė ir suteikia okupuotos Lietuvos žmonėms žinios, kad Lietuvos diplomatai paliko ištikimi savo pareigoms bei priešai, kad jie tesia kovą. Aš manau, kad Išvadotoji Lietuva neužmirš savo Atstovų užsieniuose ištikimybės Tėvynei.

Amerikos lietuvių spauda klausia taip pat, ko Lietuvos diplomatai pageidauja iš pasaulio Lietuvių Lietuvos vadavimo darbu. Atsakymas į šį klausimą yra Lietuvos Tautinio Komiteto Europoje atsišaukime į lietuvius. Aš nuo savęs tiek tegaliu pridėti:

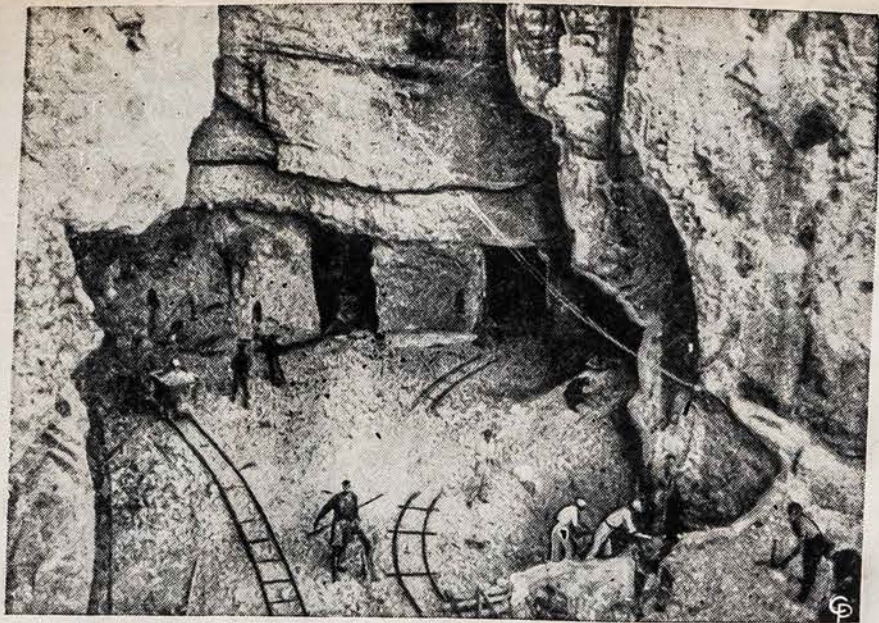
Pasitikię Lietuvos Tauta. Jos širdis neprieinama okupantams. Čekistai jos neįveiks. Tauta, kuri buvo nepriklausoma, niekada nenustos trokšti ir siekti Nepriklausomybės, kaip žmogus, vienijančio ir valdančio viso pasaulio komunistus.

Tikėkite, jog Lietuva bus išvaduota iš bolševikų okupacijos. Komunistai yra ne tik mūsų lietuvių, bet ir viso pasaulio priešai. Jokia nauja pasaulio organizacija nebus galima, jei bus leista kalinti Bolševikų visą eilę civilizuoitų tautų.

Žinokite, kad kiekvienas komunistas, kurios tautybės ir kuriame krašte jis bebūtų, yra mirtinas kiekvieno lietuvių priešas, nes Lietuvos brutališkas užgrobimas yra darbas Kominternu, vienijančio ir valdančio viso pasaulio komunistus.

Stiprinkite savo organizacijų darbą Lietuvos valdavimo obalsiu. Jeigu anksčiau vienijotės savo lietuvių apsaugoti ir ugdyti, tuo vieningesni bukit dabar, kovodami už teisingiausią Lietuvos Nepriklausomybės bylą. Naudokitės tuo, kad esat laimingesnė padėty, kaip mes čia, nes daug daugiau galit veikti viešai.

Atsiminkite, kad jokia politinė veikla nėra galima be pinigų. Reikalinga lėšų kovai už Nepriklausomybę, mūsų politinėms ir

BRITAI STIPRINA GIBRALTARO UOLA

Gibraltaro uola yra vartai į Viduržemines juras ir Britanija pasiryžusi, kad netektų į Ašies rankas. Dėlto, britai stiprina uolą visokiais būdais. Darbininkai kasa tunelius ir tiesia bėgius, idant visos dalys būtų lengvai pasiekiamos.

NEPAPRASTAS PERVERSMAS

(PRISIMINIMAI IS NETOLIMOS PRAEITIES — NEP. LIETUVA)

Dvylika dienų po Stalino Okupacijos Lietuvoje, Maskvos laikraštis Pravda paskelbė įdomų ukazą, apie kurį pasaulinė komunistų spauda nutylėjo. Ukazo antraštė skelbė: "čia esąs įstatymas, apie septynių valandų darbo dienos pakeitimą aštuonių valandų diena, apie uždraudimą savavalių darbininkų prasišalinimą iš darbaviečių ir įstaigų." Ukazą pasirašė Aukščiausiųjų Sovietų Prezidiumas.

Rusijos darbininkų neatsiūklaušs, be jų referendumo ar apkalbėjimo, Prezidiumas, reiskia, pridėjo septynių valandų darbininko darbo savaitę.

Ar Prezidiumas pridėjo algos? Ne — sako, iš darbininkų pusės nebūtų jokio pasiaukojimo proletaro tėvynei, jei už ilgesnes valandas būtų daugiau apmokama.

Toliau ukazas sako: "darbininkai ir tarnautojai, kurie savo

valia apleidžia kooperatines ar viešas įstaigas (dirbtuves) bus atiduoti teismui ir Liaudies Teismas padės juos į kalėjimą".

Nevalia nei į darbą pavėluoti. Ukazas toliau nurodo, jei darbininkas be priimtinos priežasties pavėluos į darbą, tai bus nubaus tas iki šešių mėnesių atėmimu 25-to jo algos nuosimčio. Paskirtą bausmės laiką darbininkas atsėdės ne kalėjime, bet darbo vietoje dirbdamas už mažesnę algą.

Tokiu būdu, Rusijos gyventojai amžinai prirakinti prie savo fabriko, ar kolchozo, ir negali jo be komisarų leidimo apiešti ar pasieškoti geresnio darbo.

Kitais žodžiais tarient, Rusijoje įvyko kontr-revoliucija, kurios vardas baudžiava. Senovėje baudžiančių praktiką mito dvarponiai; šiandien moderniniu baudžiančių praktiką minta Sovietijos biurakratija — du milijonai komunistų partijos narių.

Daugiau apie tai rašo Bertram D. Wolfe, amerikonoj Harpers žurnale.

Jis ten pažymi ir kitą įdomų atžagareivybėn žingsnį Sovietų respublikoje: veltui mokiniams vaikų pradinėse ir aukštesnėse mokyklose yra panaikinamas. Ketvirtu mokslo metu pradendant, kaimietis už kiekvieną vaiką turės mokėti po 150 rublių, o miestietis po 200 rublių metams. Už mokslą vidurinėse mokyklose ir universitete mokestis 400 rublių metams. Meno ir muzikos mokyklos ims po 500 rublių metams.

Ką tas reiskia? Vidutinė Sovietijos darbininko algą nesiekia 200 rublių mėnesys. Pragyvenimas brangts. Tokiu būdu, mokestį už mokslą įvedus, automatiškai veik visų darbininkų ir valstiečių vaikai atkertami nuo aukštesnio mokslo. Reiskia mokytais tegali tapti komisarų, rąsytojų, stokonoviečių ir inžinierių vaikai, kurių tėvai daug uždirba.

Kitais žodžiais tarient, Sovietijos liaudžiai norima padaryti "ir tamsu ir juoda", kaip vy-

skupas Baranuskas savo dainelėje sakė apie carų alinamą Lietuvą.

Sovietijoje vykdoma tyli kontr-revoliucija prieš darbininkų luomą. Ta pati revolucija buvo bandoma vykdyti ir Lietuvoje. — Nepriklausoma Lietuva.

ŽINOS IS LIETUVOS

Iš paskutiniųjų rondonojo kosmaro valandų tenka pažymėti tokį pasibaisėtiną dalyką. Bolševikai užnuodijo Kauno vanden-tieki vandenį. Radijas perspėjo gyventojus nevartoti vandens. Tik praėjus kuriam laikui ir išvalius vandenį, jo naudojimas vėl buvo leistas.

Lietuvos miškuose vienu kitur dar slapstosi bolševikų kariai. Ypač jų esą Dzukijoje. Bado verčiami, jie naktimis puola ir apiplėšia atskiras ukininkų sodybas. Buvo užplautas Praviėniškės kaimas, kur daug ukininkų apiplėšta ir išžudyta.

DEŠIMTS STALINO PRISAKYMU

Bolševikai begarbindami kruvinąjį gruziną Staliną priejo ir prie to, kad emė jam melstis. Čia paduodame vieną maldele, kurią nuosirdžiai kalba ryte ir vakare visi komunistai.

"Aš esu Juozas Džiugasvili Stalin tavo saulė, tavo tėvas — viešpats, kurs tave išvedė iš duonos, drabužių, laisvės ir padariau čyštus su tuščiais pilvais. Todel neturėsi kitų dievų kaip tik mane Staliną ir pildyk šiuos mano prisakymus:

1. Tėvo ir motinos negerbk, nes jie gal kontrevoliucionieriai.
2. Slovink neklaudingus Rusijos vadus.
3. Plėšk, meluok ir nepildyk duotąjo žodžio.
4. Išduok savo artimą ir gali pašlyvai prisiegti.
5. Apgaudinėk, provokuok ir sakyk kad kiti taip daro.
6. Svetimoteriauk, nes tau leidžiama nacionalizuoti buržujų moteris.
7. Atimk iš kitų viską, moterį, tarnaitę, asilą, arklį, kuilį ir kitką. Tą daryk vardu komunos, bet viską gali pasilikti sau ir viskuom naudotis.
8. Į moterystę žiurėk iš patogumo ir jei tavoji žmona negera, išmainyk ją ant kito komunisto žmonos.
9. Be jokio apgailavimo parduok savo tautą ir tėvynę svetimieji barbarams.
10. Visus Lietuvos mylėtojus apšauk liaudies priešais, neteisingsais padarais ar kaip kitaip, kad galima būtų vienus jų sušaudyti vietoje, kitus išvežti į Sibirą, badui ir šalčiams numarinti. — Nepriklausoma Lietuva

1942 Sieniniai Kalendoriai 1942

UŽSISAKYKITE KALĖDINĖMS DOVANOMS SIENINIUS KALENDORIUS

Amerikos Lietuvis Knygyne randasi šimtais įvairaus stilio sieninių Kalendorių, pritaikytų Kalėdinėms Dovanoms. Dalis jų išdėstyta lange, kurių pavyzdžius galima matyti bile kada.

Kviečiame visus Lietuvius Biznierių duoti ant Kalendorių užsakymus iš anksto. Dabar duodami ant Kalendorių užsakymus, galite būti tikri, kad jūsų užsakymai patenkins jūsų kostiumierius ir bus atspausdinti į laiką — priešais Kalėdų Šventes.

Laukiant ilgiau, gražesnieji Kalendorių pavyzdžiai gali išsibaigti, ir tikrai gausite tokius Kalendorių vaizdus, kokie bus.

Ypatingai šiemet veik visi Lietuviai Biznierių yra susirupinę ant Kalėdų savo kostiumierius apdovanoti gražiais kalendoriais. O tie, kurie neturės tų dovanų, tikrai nukentės biznyje del "neapsižiurėjimo" į laiką.

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: —

AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

P. A. Lankinckas
(LANKENNED)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. 3-0340 ir 5-4000
Priėmimo valandos: nuo 10-12 ryto, nuo 3-4 po pietų, nuo 7 iki 8-10 vakarų.
Sekmadieniais ir švenčių sulig susitarimu.
522 Grafton St., Worcester.

F. A. Vaisnora, M.D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 3-4 po pietų, ir nuo 6-8 vakarų.
(Sekmadieniais sulig susitarimu).
TEL. 5-7310
67 Providence g-vės, Worcester.

DR. M. J. COLNAGH
(AUKŠTALAINIS)
148 Grand St. — Waterbury.

Vartojam Saulės spindulius, termym, ir kitus modernius dimus del Aukšto ir žemo Snaudimo, Vidurių ir Sieninių Reumatizmo, Tonsilų, ir Odo su gerom pasekmėm.
TEL. 3-4747

Dr. Lariviere
Porous Plaster
For over half a century has been fully in the field of muscular pain to strain or cold. The soothing plaster medication in Dr. Lariviere Plaster has the information from the following: Inset on Dr. Lariviere Plaster as per label.

GRAY'S SYRUP
RED SPRUCE
For over half a century has been fully in the field of muscular pain to strain or cold. The soothing plaster medication in Dr. Lariviere Plaster has the information from the following: Inset on Dr. Lariviere Plaster as per label.

Oriental Cream
The cream is used before the evening. No rubbing or no touching up. A trial will convince.

Quickly Relieves
MOTHERSILL'S
SEASICK
REMEDY
Mothersills

UŽ JURIŲ-MARIŲ

(POEMA)

Už jurų-marių lyg sapnas. Lyg pasakoj senos bobotės. Aš tau Tėvyne, padainuosiu Balsu paklydusios gegutės.

IVAIRIOS ŽINIOS

New York — Privatiškų pramonii ekspertai apskaičiavo, kad Jungtinės Valstijos turės leisti 35 bilijonus kas metai apsiginklavimo, idant prisitaikyti prie Hitlerio eisenos. Didžiaji Britanija išleidžia tarpe drytųjų ir penkiolika bilijonų kariniam reikalams. Jungtinės Valstijos tuo tarpu išleidžia maždaug apie \$15,500,000,000. kas metai apsiginimui.

NAGGING BACKACHE
May Warn of Disordered Kidney Action: Don't Neglect It!
Modern life with its ceaseless hurry and worry, irregular habits, improper eating and drinking, exposure, contagion, whatnot, keeps doctors busy, hospitals crowded. The after effects are disturbing to the kidneys and oftentimes people suffer without knowing that disordered kidney action may cause the trouble.
After colds, fever and similar ills there is an increase of body impurities the kidneys must filter from the blood. If the kidneys are overtaxed and fail to remove excess acid and other harmful waste, there is poisoning of the whole system.
Symptoms of disturbed kidney function may be nagging backache, persistent headache, dizziness, getting up nights, swelling, puffiness under the eyes, a feeling of nervous weakness and loss of strength and energy. Other signs of kidney trouble are burning, scanty or too frequent urination.
In such cases it is better to rely on a medicine that has won world-wide approval than on something less favorably known. Doan's Pills. They have been winning new friends for more than forty years. Be sure to get Doan's. Sold at all drug stores.

DOAN'S PILLS

Worcesterio Naujienos

JAU LAIKAS PRADETI RUOŠTIS PRIE RUDENINIO SEZONO

Vasara jau baigiasi. Atsisilsėję iš po vasarinių vakacijų, turim ruoštis prieš mūsų rudeninio draugijinio veikimo. Visų lietuviškų organizacijų veikiantieji komitetai ar komisijos turi parodoti savo kurybinio darbo iniciatyvą. Kurybinis darbu mes vadnam visą tą veiklą, kuri veda į progresą Lietuvių tautą ir kelia jos vardą svetimtaučių akyse.

Dabar jau kaip tik laikas sukurti — pasirinkti teatrališkų veikalų tinkamų mūsų scenai. Chorams ateina svarbi darbymetė rengtis prie koncertų, operėčių ir panašiai. Pašalpinės draugijos ir klubai turi rengtis prieš surengimo skanių vakarienių, klembeikių, o taipgi ir ruoštis prie kultūrinio veikimo — prieš surengimo prakalbų, sveikatos ir higienos paskaitų, politinių diskusijų, lietuviško meno parodų, ir prie biznio ir politikos rišimo ir bendrinimo užduočių, ypatingai lietuvių biznierių ir profesionalų klausimuose.

Todėl ruoškimės visi išanksto, kalkime geležį kol karšta. Kvieskime savo profesionalus už preligentus, ruoškime pažangią lietuvių kultūrinio mokyklą. Tverkime Lietuvos Gelbėjimo komitetus ir rinkime aukas, kad sušelpiti ir pagelbėti užjūrio savo broliams atsikelti iš po Europinio karo griuvėsių. Viskas kas čia suminėta nėra per didelės darbas, kad tai įvykdyti, o ypatingai Worcesterio lietuviams, kurie turi savo spaudą. Per spaudą mes galime

didelius darbus atlikti lietuvių tautinės kultūros kilimui. Todėl dirbkime, rašykime Amerikos Lietuvių savo iniciatyvas ir teikime planus link našesnio čiagimio lietuvių jaunųjų veikimo ir prisirišimo prie savo tėvų organizacinio darbo ir savo įstaigų palaikymo nuo ištautėjimo.

Paremkime Savo Spaudą Nors Syki ant Metų

Visi žinome, kad be savo spaudos, be apšvietos, toli nevažiuosime. Bet turint ją, negalima jos ir užmiršti — reikia ją paremti savo prenumerata ar garsinimu, kad tokiu būdu ją ekonomiškai sustiprinus.

Jau visiems žinoma, kad Amerikos Lietuvių metinis išvažiavimas įvyksta 1-mą rugsėjo, Jurgio Babrausko Pavilijone, Leicester, Mass. Todėl reiktų tą išvažiavimą kaip nors paremti, nes likęs pelnas eis savosios spaudos palaikymui. Lietuvių pašalpinės draugijos ir klubai yra kviečiami išrinkti po kelėtą darbininkų ir darbininkių del to parengimo. Taipgi tie, kurie turi išlaimėjimo tikėtumų, pageidautina pasiskubinti del jų išplatavimo arba kad ir ant savo vardo juos išrašius. Jau laiko labai mažai teliko. Todėl sutikrus kaimieji visi kiek galim. Jei mes paremsime savo spaudą, ji parems mus, ir šimteriopai atsimekos mūsų lietuviškame organizaciniame judėjime.

Am. Liet. Red. ir Adm.

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Aušrelės Choras rengia ekstr pikniką sekantį sekmadienį, rugpjūčio 3-čią, Jurgio Babrausko parke. Bus linksmas piknikas, bus geri muzikantai. Rengėjai parupino naujų dainų, šokių ir žaidimų. Aušrelės choras kviečia lietuvius skaitlingai atsilankyti ir praleisti laiką Worcesterio ir apylinkės lietuvių praleiskite šį sekmadienį žalioje girioje, po aukštais medžiais, kur skamba dainos ir orkestro muzika. Kviečia Aušrelės choras

Šv. Kazimiero parapijos choro buvusių ir dabartinių narių vakariene ir draugiškumo atnaujinimas bus šeštadienį, rugpjūčio

Reikalinga Darbininkė

Reikia jaunos merginos dirbti virtuvėje. Darbas yra tik nusikirtomis valandomis, ne per visą dieną. Kreipkitės: Bartlett's — 139 Pleasant gatvės, Worcester, Mass. (31-33)

DEL VAKACIJŲ

Gražiausia vieta, svarūs kambariai. Prieinama kaina. Praleiskite savo vakacijas su lietuviu pas Stellą Kodienę, 365 Nantasket Ave. arba 10 Whitehead Avenue, Nantasket Beach, Mass. (30-34)

TEL. 5-9006

New England Auto Body & Radiator Co.

Atliekame Automobilų Ištiesimo Visokius Darbus — Sultejame dalis.

Automobilų Radiatorių Sutaisom Greitai ČIA GAUSITE GREITĄ IR UŽTIKRINTĄ PATARNAVIMĄ

HARRY MILLER, kaunietis, vedėjas
Susiaukalbia Lietuviškai

65 HARDING GATVĖS WORCESTER, MASS.

DAKTARAS JUOZAS A. VALATKA

Birželio 9, 1941, įstojo į augantį buri Amerikos-lietuvių profesionalų Dr. Juozas A. Valatka, kuomet Middlesex Universitetas suteikė jam medicinos gydytojas laipsnį-diplomą. Jaunas daktaras yra sunus Augusto ir Emilijos Valatkų (40 Plantation Street, Worcester, Mass.), ir giminaitis plačiai žinančio Cambridge'iaus Dr. J. Repsio.

Daktaras Valatka lankė Clark Universitetą, Worcesterį, kur buvo narys Kappa Phi draugijos. Middlesex Universitete jis buvo priimtas į Phi Iota Mu gydytojų draugiją ir jos draugai-studentai suteikė jam garbę išrinkdami jį prezidentu šios grupės per praėjusiu metu. Liepos 1 d. Dr. Valatka stojo į Swedish Iglonbutų, Brooklyn'e, kur jam teks praktiškai jo knyginių mokslą naudoti ir gilesnį mokslą — patyrimą įsigyti. Prieš išvažiavimą į Brooklyn'ą, Dr. Valatka apsidėdė su Marijona A. Zurbaitė, iš Norwood, Mass. Po ilgų metų triuso, Dr. Valatka stoja mūsų tarpe kaip nauja žvaigždė, galinga spēka! Velijam jam kuogeriausiusio pasisekimo savo rinktoji profesijoje.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS DAR RUSAMS LIETUVĄ TEBEVALDANT

Inteligentė lietuvaite, Worcesterietė, gavo katik iš Lietuvos rašytą laišką, kuris slaptai išspruko pro bolsėvikiško cenzūros akulorius ir pasiekė Ameriką. Bet šito laiško gavėja nė savo nė savo giminaičių parašų nededa, nes dar karas neužbaigtas ir nežinia kas gali įvykti. Ypatingai šį laišką reiktų stalinicams po nosia pakisti, kad jie užuostų kaip Maskvos pyragai lietuviams kvepia. Štai kaip tas laiškas skamba:

Laiškas išsiųstas gegužės 22-ą, 1941 m. Aplink Marijampolę dabar kasa apkasus. Visai rimtai ruošiasi karui. Traukiniai pilni karveivių vis eina ir eina link pasienio. Pas mus ukininkai dabar tur pylimą pilt už 1940 m. Jei kuris neišgali, tą į kalėjimą patupdo. Sirutį (krautuvės savininką) nubaudė 8 met. kalėjimo, o buvusį burmistrą Mauruką 15 m. Juos išvarė į Rusiją. Dar visai neseniai paėmė į kalėjimą Mizerevičienę, (tą kur pavilijoną sode laikė).

Neseniai Latvijoje buvo sukilimas prieš rusus, bet ne labai pasisekė. Rusai sukilimą numalšino, bet visgi latvių šiek tiek prisibijo. Latvijoje, sako, ne taip, viskas brangu, kaip pas mus. Pas mus dabar batai jau darosi neįperkami. Toki, kurie seniau kainavo 14-16 lt. dabar 80-100 rublių, o apie geresnius nėra ką ir svajoti. Visą, kas tik yra geresnio veža į Rusiją. Pas mus tik šlamštą palieka. Maistas matomai mažėja. Cukraus dabar gaunam tik pusę kilogramo į mėnesį, pieno daugiau neduoda kaip litrą (kvortą), mėsos didelis trukumas. Tai dar tik dabar, o kas bus toliau?

Jūs negalite suprasti, kaip mes laukiame karo! Nors šiek tiek bausi, bet vis geriau ne toks gyvenimas. Be to, žmogus negali iš vieno miesto į kitą išvažiuoti. Mes norim, kad visi Amerikos lietuviai žinotų koks gyvenimas dabar Lietuvoj. Gal spaudos pagelba išplatintum šitas žinias.

Rep.

NORTON KOMPANIJOS PENSIJOS PLANAS

Norton Kompanija, viena iš didžiausių Worcesterį, priėmė formaliską pensijos įstatymą, kurs palies darbininkus tarp 30 ir 65 metų, kurie tarnavo kompanijai nemažiau kaip penkis metus. Sekant šią programą, Norton kompanijos darbininkai gaus nuolatinius mėnesinius mokesčius, kada sulauks 65 metus, taipgi ir pašalpas prieš kurių turi teisės, pagal Social Security Aktą. Norton Kompanija pasirašė sutartį su John Hancock Mutual Life Insurance kompanija, Boston, Mass. Prisdėjimas prie šio pensijos plano nėra priverstinas. Darbininkas, kurs sutiks prie šio plano, prisdės su mažu savo algų nuosimčių kas mėnesį. Kompanija prisdės iš savo pusės su taja pačia suma.

Gi senesniems darbininkams, kurie negalės turėti ateity tiek daug metų darbų, idant galėtų sudaryti tam reikalingą įmokėjamų sumą, kompanija pridės iš savo pusės kaip pripažinimą jų ilgų metų darbuotę. Norton kompanijos darbininkas tokiu būdu, kaip sulauks 65 metus gaus pensiją, del kurios dabar įmoka palyginamai labai mažą sumą. Tai bus delto, kad kompanija prisdeda su savo pinigais išlyginimui jo pensijos nedatekliaus. Visi darbininkai, kada tik bus išdirbę per penkis metus ir sulaukę 30 metų, galės prisdėti prie šio pensijos plano. Prie Norton kompanijos dar kitos dvejos korporacijos priėmė šią pensijos planą — Behr Manning korporacija, Troy, N. Y. ir savo pusės su taja pačia suma. Norton Pike Co., Littleton, N.H.

TRUMPOS ŽINUTĖS

Muzikas Jonas Čižauskas sugrįžo iš Igloninės pereiną savaitę, bet dar nėra pasveikęs. Gydytojas jam neleis dėti atlikti savo pareigų per porą savaičių kol sveikata sustiprės. Tikimės, kad sustiprės, dar su didesne energija darbuosis kaip Aušros Vartų parapijos vargonininkas. Dainininkė Marijona Čižauskienė, Moterų Sąjungos garbės narė ir buvusi sąjungiečių centro pirmininkė, kviečiama dainuoti 20-to seimo iškilnių programoje, rugpjūčio 4, 5, 6 ir 7 dienomis, Šv. Alfonso parapijoj, Baltimore, Md.

Margarieta Lecekaitė, Kazimiero ir Magdalenos Lecekų dukte, 33 Barclay gtvės, ir Jeremias Riordan buvo pagerbti antradienio vakare, Town Klube. Judviejų vestuvės bus rugpjūčio 16-tą, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Panelė Lecekaitė ir Jeremias P. Riordan buvo apdovantoti pinigais ir kitomis dovanomis. Rengėjai buvo ponija J. Jablonskienė, panelė Claire M. Sullivan ir Kazys Lecekas, jaunesnis.

Puikiai Pavyko Birutės Draugijos Piknikas

Birutės Draugijos piknikas, kuris įvyko liepos 27-tą d. ant Jurgio Babrausko Ukės, Leicester, Mass., buvo pasekmingas. Pavakary atrodė ukanota, panaši ant lietaus, bet to visa nežūrėta, suvažiavo daug žmonių iš Worcesterio ir net iš apylinkės miestų. Visi linksmomis praleido sau laiką linksmai. Birutės nariai visuomet yra darbštūs, net savo parengimuose prisdeda su aukomis. Prie viršminėto pikniko prisdėjo su aukomis: Jonas Petrusėvičius, Ona Bruozienė, Juozas Augustinavičius, Amilija Zakarienė — visi aukavo po surį; Liudvikas Volungis, kvortą vyriško gėrymo ir 1 setą stiklų; Vincas Stankus, kvortą vyriško gėrymo. Birutės draugija taria širdingą padėką tiems, kurie prisdėjo su auka. Taipgi taria padėkos žodį komisijai nariams, kurie surengė pikniką, ir taipgi visiems darbininkams, kurie dirbo ant pikniko. Sprendžiama, kad draugijai liks gražaus pelno.

NUOSAVYBIŲ AGENTAI

PERKU IR PARDUODU NAMUS

Patarimai norintiems pradėti kokį biznį, kaip tuve, saliuoną, gasolino stotį ir t.t. Jeigu koks linga pinigų del pirmo ar antro mortgiciaus, namus nusipirkt už mažą įmokėjimą, arba pinigų del namų pataisymo, patartina kreiptis pas

Turiu Namų del Pardavimo su Išlygomis Ir Gėrymėmis

JONAS BAČINSKAS

344 Millbury Gatvės — Worcester, Mass.
Tel. Rytai 5-5746 — Tel. Vakara 6-1175

Kada Turite Suknių, Kostimų, Marškinių, Kaktus, Skrybėlių, etc. Kuriuos Reikia Išvalyti, Malonėliai

ANTANĄ "Spitz" STOLULONĄ VALYTOJĄ

Išplaunam ir Suprosinam Marškinius ir NUDAŽOME VILNONIUS IR SILKINIUS DRABUOTUS PALTUS NUDAŽOME UŽ \$2.00 SPECIALE KAINA

JISAI PAGELBĖS JUMS BUTI SVARIAI Teisingas, Nuoširdus, Ekonomiškas ir Pasitikėtinas PATAISYTOJAS

DIRBTUVELES TEL. 6-2090

317 Hamilton St. — Worcester, Mass.

To viso neužtenka, Birutės draugija rengiasi dar prieš metinio išvažiavimo, kuris įvyks rugpjūčio 10 d. ant Maironio Parko. Taipgi Birutės draugija taria padėkos žodį Amerikos Lietuviai, kurs prisideda mūsų parengimus nemokamai išgarsinti savo skiltyse.

MIRIMAI

JUOZAS BERZINSKAS, sulaukęs 78 metus, mirė anksti rytą, liepos 28-tą dieną, po ilgos paralyžiaus ligos. Jisai išgyveno Amerikoje per apie 45 metus ir priklausė prie Šv. Kazimiero draugijos. Laidotuvės įvyko trečiadienio ryte, liepos 30-tą, su iškilmingomis liudėsio pamaldomis, Aušros Vartų parapijoje. Velionis palaidotas Šv. Jono kapuose.

DOVIDAS ČESNA, sulaukęs apie 70 metų, mirė liepos 27-tą, po ilgos ligos. Jisai išgyveno Worcesterį per virš 50 metų. Velionis palieka savo žmoną Stelą Česniene; tris sunus, Vincą, Praną, Worcesterį ir Joną, Camp Edwards; tris dukteres, Stasę Potasiene, Elzbieta Rudickiene, Elena Jeskevičienė; vieną brolių Julij ir daug anukų. Laidotuvės įvyko trečiadienio ryte, su iškilmingomis liudėsio pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Velionis palaidotas Notre Dame kapuose.

ANTANAS ŽEMAITAITIS, 53 metų, mirė pirmadienį, liepos 28-tą, savo namuose, 98 Ward gatvės. Prieš 30 metų, jisai atvyko iš Kauno, Lietuvos ir apsigyveno šioje salyje. Jisai palieka savo žmoną Suzaną Palubeckienę Žemaitaitienę; sunų Konstantiną; keturias dukteres, Julę Danautienę, Oną Daniene; Elena ir Adele Žemaitaites, Worcesterį; tris brolius Mikolą ir Jurgį Žemaitaičius, Worcesterį ir Juozą Žemaitaitį Lietuvoje; tris seseres, Oną, Anelę ir Veroniką Lietuvoje. Velionis priklausė prie S.L.R.K.A. 41-mos kp., Šv. Kazimiero draugijos ir Laidotuvės draugijos. Laidotuvės įvyko liepos 31-ą dieną, su liudėsio pamaldomis Aušros bažnyčioje. Velionis palaidotas Notre Dame kapuose.

JUOZAS VALENTINUS ČIUS, 52 metų, buvo rasti gyvas, pasikoręs, venarėjęs namuose, 5 Ashmont alėjoje. Velionis palieka savo žmoną, ir tris vaikus, Juozą, Mariją ir Juliją. Laidotuvės įvyko antradienio ryte, liepos 29-tą, iš J. Dirso koplytinės ties kapus.

MASS. VALSTIJOS BUTAS NEPRIĖMĖ KALBŲ DĖSTYMO BILIAUS

Šios savaitės pradžioje, Massachusetts valstijos butas nepriėmė moderniškų kalbų dėstymo aukštesnėse mokyklose biliaus. Balsavimuose pasirodė tiktai a apie 10 priešingų. Vienok, nors yra nubalsuota prieš tą bilį, nereikia manyti kad jau visai bilius atmetas. Šis bilius turės būti svarstomas apie devynis kartus, pakol nebus įstatymu. Tie kurie kovoją už priėmimą biliaus sutinka su daug priešingų. Daug iš atstovų pareiškė, kad dar negavo

Amerikos Lietuvių Skaitytojų Žiniara

NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME

Visų tų Amerikos Lietuvių skaitytojų, kurių prenumeratos užsibaigė pabaigoje metų 1940 metų, tuojau pasinaujinti, to padarius — laikraščio siuntinėjimas pašto reikalavimo bus nutrauktas. Amerikos Lietuvių Administracija